

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CIV. Romana seu Urbevetana successionis. De eadem materia
reciprocae linearis, & de differentia inter unam, vel plures lineas ab initio
constitutas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

fecem verborum, ac verè voluntas testatoris conservandi bona in omnibus descendentes videtur clara.

Quoad tertium punctum detractionum, videtur etiam contra hæredes gravati respondendum, quia cum nullum confectum fuerit inventarium, atque nunc non agatur de restitutione universæ hereditatis, sed bonorum stabilium tantum, in quibus testator particularem adiecit prohibitionem cum dispositione conservationis illorum in familia & descendentes, necnon ex testamento constet in hereditate remansisse multa animalia vaccina, & caprina, aliaque mobilia, ac etiam loca montium, ex his detractiones dicuntur satisfactæ, ut in puncto consideratur in Romana de Villoriv coram Merlino decis. 47. par. 5. rec. & in multis aliis, quæ deduci possunt; Atque in dicta decis. 47. fideicommissum in casu mortis est universale sed prohibitio alienationis restricta est ad stabilia juxta individuales terminos nostros; Maxime quia non agitur contra tertium possessorem, atque ad rescindendam alienationem jam tertio factam sub nomine detractionum, quo casu opus esset firmare statum hereditatis, sed agitur contra hæredem ipsius gravati, contra quem deficiente inventario, & data aliquorum bonorum alienatione, intrat præsumptio consumptionis, etiam si alienationes non essent magnæ juxta distinctionem, de qua in notissima Perrisina Bonorum 30. Maii 1650. coram Cerro decis. 31. par. 11. rec. in Bonon. fideicommissi 10. Marie de Bolognini 16. Novembris 1655. coram eodem, & sæpè in sua materia, sub tit. de detractionibus.

Et ideo censo partes Gubernatoris Scrofani esse debere in absolvendo præfatos Franciscum & Constantinum ab impetitis per dictos hæredes Jacobi Antonii respectu bonorum stabilium remansurorum in hereditate Tarquinii tantum, & in confirmando possessionem in dictis bonis stabilibus in vim dicti fideicommissi, salvo jure detractionum post firmatum statum hereditatis à dictis hæredibus illas prætendentibus.

ROMANA

SEV

URBEVETANA

SUCCESSIONIS

PRO

CATHARINA ARDICIONA

CVM

HERCULE MISSINO.

Casus decisus per Rotam pro Catharina.

De eadem materia reciproce linearis, & de differentia inter unam, vel plures lineas ab initio constitutas.

Cardin. de Luca de Fideicommiss.

SYMMARIUM.

- 1 Fidei series.
- 2 De exclusionem reciproca linearis.
- 3 Statutum exclusivum femininarum cessat ex contrariis testatoris voluntate.
- 4 Dicitio necnon copulat, & omnes conjungit, & idem de ditione cum.
- 5 Quod reciproca linearis inducatur ex conjecturis etiam sine requisitis.
- 6 Ponderantur coniectura.
- 7 Datur distinctio inter plures lineas ab initio constitutas, vel ubi est unica.
- 8 An & quando ex dispositio in casu dicitio inferatur ad casum mortis.

DISC. CIV.

Lucina, instituta quatuor filiis ex duplici matrimonio susceptis, nempe Francisco, Livia, & Iulia ex primo, & Octavio ex secundo, eis quodcumque sine filiis legitimis & naturalibus decedentibus, vel eorum altero, ad favorem superstitum reciprocam substitutionem injunxit, necnon nepotes, pronepotes, ac descendentes & successores quoscunque substituit, adjecta prohibitionem alienationis & confiscationis, in qua rationem adiecit perpetuæ conservationis bonorum inter ejus descendentes, & de sanguine, ita ut eis existentibus, ad alienas manus bona devenire non possent.

Ex Livia, penes quam per aliorum mortem sine filiis, bona in toto, vel in parte consolidata erant, superstites fuerunt Nicolaus & Catherina, quæ dote contenta totum de paternis, maternis, & avitis fratri renunciavit; Cumque contigisset casus mortis absque prole Barbaræ ex Nicolao defuncto superstitis scripto hærede Hercule Missino extraneo; Hinc proinde Catherina prætendens factum esse casum dictæ substitutionis in bonis dictæ testatrix, judicium instituit contra dictum Missinum possessorem, & introducta causa in Rotam coram Albergato, duplex erat rei conventi exceptio; Vna renuntiationis per dictam Catherinam factæ ad favorem Nicolai, ejusque hæredum, sub quorum nomine ipse venire debebat, cujus inspectio suspensa fuit, ac alteri particulari disputationi reservata; Et altera non existentia fideicommissi in portione dicti Nicolai; Quamvis enim reciproca esset literalis, eam tamen dicebant pro eo scribentes, intelligendam esse discretivè, & inter descendentes cujuslibet ex eis, non autem de una linea ad alteram juxta conf. Odd. 46. Menoch. conf. 680 Seraph. decis. 1023. cum aliis super hujusmodi conclusione satis frequenter ad hanc materiam insinuat, præsertim in proximè præcedentibus.

Et licet agnoscerent, stante Statuto Urbis vocante filios in conditione positos, substitutionis durationem in Nicolao & Catherina, Dicebant tamen d. vocationem ultra non progredi ex tegula, quod ex vocatione activa non inferatur ad passivam, quodque filii licet ex Statuto vocati, non tamen censentur gravati, ut est pariter recepta & sæpius insinuata conclusio; Atque hinc inferebant ad libertatem bonorum, tam in portione Barbaræ ex Nicolao superstitis, quam etiam Catherinæ, cujus portio ad eundem Nicolai hæredes jure renuntiationis pertinebat.

Pro Catherina scribens, distinguendo portiones, Quatenus pertinet ad illam ipsius ætatis, dicebam casum

Y 3

casum

casum esse indubitatum, ut etiam per alteram partem, circumscripta renuntiatione, non negabatur, dum ex Statuto vocata erat tanquam in conditione posita, non obstante altero Statuto exclusivo feminarum propter masculos in testamentariis etiam successioneibus cum ipso Statuto comparabilibus locum habente, quoniam id procedit non refragante testatoris voluntate, cui Statutum exclusivum semper cedit *Castris. conf. 52. nu. 2. lib. 1. Greg. decis. 358. num. 1. cum sequen. Spoletana bonorum 13. Aprilis 1646 coram Corrado post Censal. ad Peregr. decis. 34. & in aliis frequenter, quoniam data incompatibilitate est conclusio non admittens amplius controversiam, ideoque totum pendebat ab obstantia renuntiationis, de qua in hac eadem causa *sub tit. de renuntiat.**

Quoverò ad alteram portionem ipsius Nicolai, ubi etiam ipse de diversa linea esset quam Catharina, adhuc tamen ad favorem actricis dicebam intrare reciprocam à testatore ordinatam, tam inter filios primi gradus, quam inter omnes nepotes, pronepotes & descendentes vocatos, cum dictione *ne non*, quæ habet vim copulæ, atque omnes qualitates præcedentes repetit *Barbos. dictione 209. Casar. de Grass. decis. 1. num. 5. de reb. Eccles. non alien. Rot. decis. 791. num. 2. par. 1. divers.* Ideoque omnes conjungit, perinde ac si reciproca in omnibus nominatim expressa & repetita esset, eodem modo, quo in filiis primi gradus expressa fuit *Alograd. conf. 54. nu. 4. lib. 1. & bene in terminis consimilis dictionis, cum in beneventana successione 13. Martii 1654. coram Bichio*, undè propterea non videbatur opus recurrere ad alias conjecturas, cum ita dispositio esset verbalis.

Et nihilominus ubi aliqua superesse posset difficultas, illam penitus tolli dicebam ex aliis conjecturis & circumstantiis, ex quibus etiam sine positivo concursu trium vulgarium requisitorum hodiè receptum est induci reciprocam linearem, ut in allegata Beneventana successione coram Bichio, in Romana fideicommissi de Zephira 4. Julii 1646. & 8. Februarii 1647. decisione 12. par. 10. coram eodem, & habetur deductum in Bonon. bonorum disc. 100. & in aliis proximè præcedentibus; Præsertim verò ubi agitur de dispositione ascendentis favore descendentium, quo casu facilius dicta reciproca admittitur, atque leviores sufficiunt conjecturæ, quam in dispositione transversalis; in qua etiam conclusio procedit, licet urgentiores conjecturæ desiderantur, ut in specie fideicommissi transversalis habetur in Terracinen. fideicommissi de Pilorcis 15. Maii 1648. coram Ghislerio decis. 183. par. 10. rec. confirmata apud Orthob. decis. 177.

Conjecturæ autem erant urgentes, præsertim ex illis testamenti verbis, *de manu in manum semper ordine in succedendo servato*, ex quibus clarè demonstrari dicebam testatoris voluntatem super perpetua successione de uno in alium usque ad ultimum; Et clarè ex subsequenti dispositione in casu delicti, in quo literaliter ejus voluntatem explicavit conservandi bona in suis hæredibus, nepotibus, pronepotibus, ac posteris & descendentibus in infinitum ut supra vocatis, eo addito, ut delinquens eo ipso privatus sit, eique auferantur bona, & ea admittatur, qui alias fuisset admittendus, si qui delictum commisit, naturaliter fuisset mortuus.

Ex hoc enim disponendi modo dicebam, non conjecturalem, sed litteralem ac expressam dispositionem resultare, Tum ab explicita voluntate, ut

bona perpetuò ac omni futuro tempore in ipsa & descendentibus permanent; Tum fortè etiam illis verbis, *ut supra vocatis*, quæ præsupponunt præcedentem vocationem; Ac etiam ex illis verbis, quod ad bona delinquentis admittatur, qui fuisset aliàs admittendus, si delinquens fuisset naturaliter mortuus, ideoque præsupponunt præcedentem substitutionem in universa descendente etiam in casu mortis; Addendo etiam hanc prohibitionem alienationis cum eadem repetitione conservationis bonorum in descendente, ita ut etiam ageretur de transitu ab una linea alteram, adhuc dicebam casum planum videtur.

Verùm insinuabam quod verisimile erat minus istius quaestionis, verè cadentis ubi vel concedens ab initio plures lineas constituit, nempe plures instituit propriam lineam, atque res ac separatas lineas constituit, atque quædam faciendo transire bona de una linea ad alteram diversam, qui est propriè casus quaestionis, si posito non cadentis, cum ageretur de transitu inter personas ejusdem lineæ constituitur per lineam Nicolai & Catherinæ matrem; Dato enim insipite, quamvis inter ejusdem descendente lineæ dividatur, attem ad effectum non agitur, dicitur unica, atque omnia, quæ sunt in diversis ramis, seu colonnellos divisi, in eamdemque lineam constituitur dicuntur, & communem ac receptam distinctionem habent, de qua in cap. 1. de duobus fratribus, & præ aliis ad hanc materiam, ac cæteris allegatis tit. *Sperell. decis. 152. num. 29.*

Replicabant scribentes pro reo quod ex contentis in prohibitione confiscationis nullum argumentum desumi poterat ex regula, quod commissio in casu delicti non licet arguatur commissum in casu mortis, ex deductis *bonum. decis. 258. & decis. 232. par. 11. nu. 10.* Dicebam verò conclusionem, quoniam ageretur effectum deducendi ex uno fideicommissi ad alterum omnino novum, & dispositivum, nec ubi agitur ad effectum declarandi, sed tantum præcedentem dispositionem, quæ non tenet ab una testamenti parte alteram mutari, ut in specie respondendo huic obiecto firmatur in Camerinen. bonorum 3. Junii 1644. coram Bichio, sæpius deinde in aliis canonizata, & in proposito juris, ac rationis solidum fundamentum habens; Ultra quod cum eadem dicitur, quæ ex vulgato *conf. Dec. 676.* habetur circa prohibitionem alienationis adjectam, in dispositione in casu delicti inserti non potest casum mortis, quando conservatio fit presentia bonorum in descendentebus adjecta per modum rationis, secus autem ubi per principalem dispositionem, cum tunc conservatio voluntate sic præsuppositivè explicata fideicommissum purum in casu mortis etiam resultat, *Curio juniore conf. 145. & aliis Rota decis. 122. par. 2. divers. & juxta præmissa 22. Januarii 1647.* pro actricè resolutum fuit, sed convolvatur punctum renuntiationis, de quo in sua materia *sub tit. de renuntiat. dicta; de causa est tempore p. 12. rec. dec. 306.*